

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sveder, imamo nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr. za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računata se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrate po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 13. Upravnistvu naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Telefon št. 34.

Protizidovski izgredi v Galiciji.

Zopet so se v Galiciji primerili veliki protizidovski izgredi, kakršne smo v zadnjih letih večkrat doživeli. To pot je središče izgredov v zapadni Galiciji, v Kolaczycah in v Jaslu, kjer je na stotine kmetov in delavcev napadlo žide. Nekateri židje so bili pobiti, drugi poškodovani, tretjim so napadalcu oplenili hiše ali jih sežgali.

Ti krvavi izgredi so simptomatičnega pomena, ker so na jedni strani posledica prežalostnega, upravobupnega gospodarskega položaja gališkega prebivalstva sploh, zlasti galiških kmetov, na drugi strani pa dokaz, kake posledice rodi pretirana agitacija.

Sedanji izgredi so v prvi vrsti posledica bede. Židovske pijavke gospodarijo strahovito v nesrečni Galiciji in izsesajo siromašnemu kmetu še tisto malo mozga, kar mu ga je pustil slahčič. Stoletje že pijó židje gališko kri, kaj čuda, da se je kmet, ki umira lakote, polastilo divje sovraštvo proti pohlepni židom, in da pride do grozljivih izbruhov tega sovraštva. To se primeri toliko laglje, ker so prav gališki židje že skrajno predrzni in ker nikdar ne prikrivajo svojega sovraštva proti kristijanom.

Državna oblast bo seveda z vso krutostjo zatrla nove izgrede in poskrbela, da zadene izgrede kazni. Toda s tem še ni storjeno vse, s tem je dosežen le hipen uspeh. Nekaj časa bo pač vladal mir, toda ako se ne odstranijo vzroki izgredov, potem ta mir ne bo trajen. Bolj kakor kje drugje je potrebno v Galiciji, pomagati kmetovalcu na noge in ga zavarovati pred nenasitnim židom in objestnim slahčičem, ga rešiti iz sedanjih gospodarskih in duševnih spon ter mu omogočiti človeku dostojno existenco. Gališki kmet sedaj lahko zavida vsacega psa na zapadu in tu je v prvi vrsti in pred vsem iekati vzrok nastalim in čedalje česče se pojavljajočim izgredom. Hic Rhodus!

Poljski klub se je posvetoval o velikih izgredih v Kolaczycah in v Jaslu, in naravno je, da jih je ostro obsodil ter sklenil naprositi vlado, naj jim naredi energično konec. Pri tem posvetovanju se je v poljakem klubu tudi povdarjalo, da so izgredov,

kateri so se primerili v Kolaczycah in v Jaslu mnogo krivi tudi izvestni katoliški listi in vlada je naročila že državnim pravdnistvom in drugim organom, katerim je skrbeti za javno varnost, naj konfiskujejo vse liste, kateri bi hujskali k izgredom.

Poljski klub je sicer strogo klerikalen, in tudi najintransigentnejši fanatik ne more gališkemu namestniku očitati, da bi ne bil dober katoličan, a v zlic temu sta poljski klub in namestnik odločno nastopila proti hujskanju gotovih katoliških listov, dobro vedoč, da utegnejo novejšje katoliške struje postati jako nevarne miru, redu in imetju, kar se je eklatno izkazalo za časa zadnje revolucije v Italiji. Nekateri politične in gospodarske struje, ki se skrivajo pod krščanskim ali katoliškim plaščem in katerim so voditelji duhovniki, so občeopasne, in morda spoznamo Slovenci resničnost tega še prej, kakor pričakujemo.

Vladika Strossmayer in Palackega slavnost.

Vladika Strossmayer je poslal v Prago naslednje, politično velezanimivo pismo:

„Plemenitomu odboru, koji sprema i pripravlja stogodišnjo uspomeno slavnoga i neumrloga Franje Palackega.

Veleumni i veleznačajni pobratimski narod česki slavi u skoro svečanost stogodišnje uspomena pokojnoga neumrloga svoga velikana Franje Palackoga. Ja se toj liepoj svečanosti iz sve duše i iz svega srdeca priključujem. Slavni pokojnik bio je prava slika i prilika svoga veleumnoga i mukotrpnoga naroda. U njemu su se odzivale sve valjanosti, sve snage i sve kreposti njegova naroda, koje ga vode k pobjedi, k slavi i k staroj slobodi. On je sve blago i bogatstvo povjestnoga svoga znanja i umjenja u krilo svoga naroda izasuo, da zna, čega se ima čuvati, što ima činiti, da svetu svoju svrhu postigne. U tomu obziru može se punim pravom reći, da je znanstveni rad pokojnoga Franje Palackoga upravo zvezda predhodnica, koja narod boljoj sreći, podpunoj slobodi, snagi i slavi vodi. Meni u

vrlo ugodnoj uspomeni ostaje, što sam velikoga pokojnika licem u lice proznavao i što sam s njim o naših stvarih i o naših nuždah često puta prijateljski zborio i govorio. Sve, što je taj veliki učenjak sa mnom govorio, bila je prava istina i božja upravo pravda, koja bezdvojbeno k životu, k spasu i k slavi vodi. Narod, koji zna svoje velike muževe slaviti i dično spominjati, narod je zreo i slavan, koji će sve poteškoće svladati i žudjenu cilj prije ili poslije postići. Taki narod nosi u duši, u svijesti i u srcu svomu sve vrline, sve snage i sve kreposti velikana svojih, a što je u duši, u svijesti i u srcu naroda, to Bog sam, komu se nitko oprieti ne može, u život, spas i slobodu prenaša. Sloboda pak, snaga i pobjeda Slavjana cijeloj državi, osobito pak sloboda, snaga, pobjeda Slavjana zapadnih i južnih, zalog su nedvojbeni slobodi, snazi i pobjedi cijele države. Tu slobodu, snagu i pobjedu i na zapadu i na jugu slavjanskomu preporučuju nepobitni i neoborivi razlozi, koji će bitno uplivati na cijelu državu i zajamčiti joj snagu i silu, koja veličini njezinoj i njezinoj svrhi posve odgovara.

Junački, slavni i značajni narod česki ostalomu Slavjanstvu u državi, osobito pako nama na jugu, uzorom upravo i primjerom služi. Zato još jedanput iz svega srdeca: Slava neumrlogu českomu velikanu Franji Palackomu, a živio veleumni, veleznačajni i veleslavni narod česki! Mi smo mu ovdje na jugu prava braća, koja s njim trpimo, s njim se veselimo, s njim se ufamo, s njim ćemo se jamčno prije ili poslije do žudjenih naših ciljeva dovinuti.

Na Spasovo. 1898. J. J. Strossmayer, s. r. biskupija bosanske i sriemske zakonito sjedinjenih, biskup.“

V Ljubljani, 17. junija.

Obravnave radi določitve kvote so se prekinile. Ogerska kvotna deputacija je predlog avstrijske kvotne deputacije, naj se določi razmerje

LISTEK.

Mej slikami in kipi.

Načrtal A. Askerc.

(Konec.)

III.

Letos sem si bil ogledal na Dunaju tudi razstavo slik v „umetniškem domu“ (Künstlerhaus) in pa v „secesiji“.

Ako pa želite o teh dveh razstavah imeti kako studijo, morate si jo naročiti od rojaka, ki živi na Dunaju, ki torej lahko zahaja v ti dve slikarski razstavi po večkrat na teden zaporedoma ter si vse temeljito ogleda.

Koliko umotvora so razstavili v obeh teh razstavah umetniki skoro vseh evropskih narodnostij! — samo Slovenca bržčas ali prav gotovo ni nobenega mej njimi.

Kakor Vam znano, ločili so se nekateri „novostrojari“ v slikarstvu in kiparstvu od „Künstlerhaus“ ter otvorili svojo posebno razstavo, ki jo primerno imenujejo „secesijo“ — ločinko. Ti „mladi“ imajo tudi svoje glasilo „Ver sacrum“. Kdor čita dunajski časopis „Zeit“, najde v njem često napade na staro umetniško strojo. Te članke piše znani duhoviti essayist Herman Bahr.

Prihodnost pokaže, so-li res secesionisti našli „novo lepoto“, kakor pravijo. Marsikaj novega je res v secesiji, marsikaj, česar v „Künstlerhausu“ ne najdete.

Vmes je pa tudi dekadencia.

Tudi v tem oziru je „secesija“ izvorna, ker si je postavila nalogo: človeško stanovanje olepšavati po umetniških načelih, po okusu, ki odgovarja duhu in srcu stanovalčemu. Mizar in fabrikant pohištva naj v bodoče ne odločujeta, kako se uredi notranjost kake izbe, nego umetnik bodi v tem slučaju mentor in svetovalec. Seveda si more tako umetniško urejeno stanovanje privoščiti samo kapitalist . . .

Čudovite reči najdete v tej „secesiji“. Tu so Vam res pravi umetniki po milosti božji. Takisto dovršena je plastika. Toda umetniki v „Künstlerhausu“ so tudi razstavili klasična dela — slikarska in kiparska. A kdor je videl obe razstavi, spoznal je, da v resnici „stari“ in „mladi“ niso tako strogo ločeni. Tudi v „Künstlerhausu“ najdete „dekadente“, kakor najdete v „secesiji“ pristaše stare šole, „staro lepote“. Realizem je zastopan tu, kakor tam; in simboličnih slik najdete v obeh razstavah.

Iskal sem „naših“ umetnikov — in res sem jih videl nekaj. Da je Čehov dosti v obeh razstavah, se razume. Takisto je vse polno Poljakov.

Izmej Jugoslovanov sem videl Vlaha Bukovca. Izmej Rusov se spominjam Rjepina, tovariša Vereščaginovega, in pa Antokoljskega.

Rjepin je razstavil menda dve sliki. Jedna nam kaže prizor ob Volgi. Delavci različnih narodnostij, Rusi, Tatarji in drugi vlečejo, oblečeni v beraške cape, bos ali z „laptjami“ na nogah ladjo ob bregu.

To je delo! Pravi sužnji! Solnce pripeka, pot jim teče s curkoma s čel, vse kite so napete . . . Živa realistična slika. Morebiti ima tudi simboličen pomen. —

Druga njegova slika pa Vam predočuje slovo rekrutovo od svoje neveste. Pristno življenje, pristen prizor iz kmečke vasi. Kako globoko čuvstvo, kaka toplota veje iz te preproste slike!

Slavni kipar Antokoljskij pa je razstavil svojega „Mefistofela“ iz bronu. Nag, suh velikan, pravi cepeljar, sedi na kamnu. Brado si opira na jedno koleno. Roki ima sklenjeni pod brado. In ta prav demonska glava, te zaprte oči, špičasta kozja brada . . . kake spletke pač spet snuje ta intrigant? —

Kontrast „Mefistofela“ bi bil menda leseni kip „Mrtvi Kristus in Magdalena“. Magdalena se sklanja nad vznak ležečega mrtvega spasitelja pa joče in joče . . .

61:5 : 38:5 principijalno za vrnila. Ogersko časopisje ta sklep radostno pozdravlja, objednem pa obžaluje, da se pričnó obravnave iznova še tekóm tega meseca. „Bud Tagblatt“ meni, da tudi nove obravnave ne morejo imeti prav nobenega uspeha, ako avstrijska kvotna deputacija ne prijenja, kajti Ogrri ne dovolijo nikakega zvišanja.

Antisemitski izgredi v Galiciji so postali že uprav grozilni in so za deželo jako nevarni. Zato je sklenil poljski klub posebno resolucijo, s katero pozivlja notranjega in justičnega ministra energične pomoči. Kmetje in delavci, nahujskani od Stojalovskega in nižje duhovščine, napadajo s kamenjem in orožjem židovsko prebivalstvo ter se opirajo celo vojaštvu in orožništvu. Antisemitski fanatizem ne pozna nobene mere ter ne dela nikakih razločkov. Seveda pa so židovski parasitje in oderuhi tudi sami krivi, ako je mej poljskim narodom končno tako silno zavrelo.

Treba uloge deliti. Pod tem naslovom se bavi spletsko „Jedinstvo“ z vprašanjem glede aneksije Bosne in Hercegovine ter z vestmi, da se deluje v Črnigori na to, da postaneta Bosna in Črna gora srbski, menda pod skupnim vladarjem Nikolo. „Jedinstvo“ dokazuje, da Avstrija nikdar ne izpusti iz rok okupiranih dežel, in da je vsako sanjarenje o tem, da bi postali ti dve deželi koga drugzega, ničevó. Srbi naj se brigajo za Staro Srbijo, Makedonijo in Albanijo, a Bosno in Hercegovino, ki se naj združi čim preje s Hivatsko, naj izbrisejo s svojega programa i Srbi i specijalno Črnogorci.

Rusi na Kitajskem napredujejo. Sedaj so se polastili Rusi morskoga svetilnika Lautienšan blizu Port Arturja. S tem svetilnikom so Rusi postali gospodarji luke Pečili, takoiimenovanega Rumeneza morja, v katero se steka Peiho. Na Peihu leži Tien-Tsin, loka Pekinga. Kaj porekó na to rusko pridobitev Angleži?

Špansko-ameriška vojna. Iz Newyorka se poroča, da je 14. t. m. zjutraj odplulo iz Tampe 35 transportnih ladij, katere spremlja 14 bojnih ladij. Zadnji čas je, da prihité Amerikanci izkrcanim svojim vojakom na pomoč, katere so obdali Španci od vseh strani. — V Manili vlada strah in trepet. Divje, roparske tolpe ustašev so mesto popoluoma obsedle in Evropejci so zbežali vsi v notranje mesto, ker se bojé krutosti ustašev. General Augusti je brzojavil v Madrid, da je mesto v obupnem položaju; Manila pričakuje pomoči od generala Moneta, o katerem pa Augusti ne dobi nikakih poročil. — „Novosti“ ovračajo napačno razlago članka z dne 5. t. m., češ, da „Novosti“ nikakor niso grozile Zjedinenim državam s skupno akcijo francosko-ruskega brodovja. „Novostim“ se zdi ameriško-angleška zveza prav verjetna, razumljiva in naravna, ter da nima Rusija ničesar proti taki zvezi. „Novosti“ obsojajo blazno trmo Špancev, ki so izjavili, da se morejo še dve leti bojevati. Ali so Španci pomislili, kako se more čez dve leti vojna za nje nehati? Rusija se gospodarsko celih 20 let ni mogla opomoči po svoji zmagoviti vojni s Turčijo. Španija naj porabi zato prvo lepo priliko, da se postavi v varstvo vevlastij. Jedva dvamesečna vojna velja oba sovražna

dela nad milijardo, ne računši neštévilo ubitih in pohabljenih ljudij ter tisoče gospodarsko uničenih eksistenc. Ali se naj na Filipinih res pomoré vsi Evropejci? Kakšnih grozodejstev pa je še treba, da zapusté vlasti svoje sedanje nevtralnó stališče ter zakličejo: „Dosti! Nehajte!“ Španija naj pazi, da ji vsled lastne trme ne bo možno več pomagati!

Dopisi.

Iz Velikih Lašč, 16. junija. Poredkoma se pri nas prirejajo veselice, in resnici na ljubo se mora priznati, da nam vselej nudijo prijeten užitek in mnogo zabave. Tako tudi veselica preteklo nedeljo 12. t. m. Priredila jo je tukajšna ženska podružnica sv. Cirila in Metoda v prostorih g. Matije Hočevarja, koji je vse potrebno glede na blagi namen te prekoristne družbe brezplačno prepustil. Posebnih vabil se ni izdajalo, ker je škoda za tiskovne stroške in poštino. Daljnih gostov se ne more pričakovati radi neugodne železnične zveze, bližnjih pa, kakor n. pr. iz Rbnice, Sodražice ali Dobropolja, pa itak nikoli ni. Ne vem, ali imajo preveč posla z ustanovljanjem in reorganizovanjem konsumnih društev in njih prekrščevanjem na različne druge, lepše doneče naslove, ali pa sploh niso dozvetni za kaj lepega, kar duha blaži. Malo več narodne zavednosti in vzajemnosti bi bilo pač želeli pri naših najbližnjih sosedih, ako si hočejo nas privajati kot soude ribniške doline, kar pa nismo in tudi pri takih razmerah ne moremo biti niti z geografskega, niti s katerikoli drugzega stališča. — Veselica se je vkljub temu tudi v gmotnem oziru zelo dobro obnesla. — Pripomniti moram, da se je predstavljala izvirna jednodajanska veseloigra „Pri vratarji“, koju je spisal tukajšnji domačinec gosp. Ivan Pucelj. Igra je zelo prikladna za manjše odre. Starega dobrovoljčka, boječega vratarja Peterčka igral je pisatelj sam, s pravo pristno komiko. Njegovo ženo, staro Nežo pogodila je gdéna. Pavlina Götzl prav mojstrsko. V vlogi naivne hčerke Vidke je z ljubkim, neprisiljenim vedenjem iznenadila gdé. Enica Šufajeva vse občinstvo. Obe gospici sta kot prvenki častno rešili svojo nalogo, na kar njma iz srca čestitamo. Popolnoma zadostila sta tudi g. J. Hočevar in M. Žužek. Krasno in navdušeno je govorila prolog gospica Pavlina Hočevarjeva na mnogobrojno občinstvo. Gospica P. Götzl pela je tudi z znano preciznostjo in dovršenostjo troje samospievov. Izorno jo je spremljal znani pianist g. J. Pavčič. Naposled se je predstavljala komični prizor: „Simplicij Zolna“, ki je vzbudil dokaj smeha. Po vzporodu se je razvila živahna zabava in ples, ki je trajal do rane ure zjutraj. Z omenjeno veselico je zopet pokazalo tukajšnje zavedno ženstvo svoj narodni ponos in svojo zavednost, zlasti pa je dokazal podružnični odbor, da lahko in mirno kljubuje tudi vsem onim, ki bi hoteli zaneti prepir. Želimo, da bi nam ženska podružnica priredila še mnogo tako prijetnih večerov. Čestitamo ji najsrčneje na lepih uspehih, kojih je že mnogo dosegla tekóm treh let in kličemo ji besede, koje so bile tudi raz oder nekđaj, pa žalibog, bolj deklamovane, nego od srca povedane: „Proč z razprtijami, proč z zavistjo, proč sploh z vsem tem, kar bi oviralo složno delovanje za naš rod i dom!“ — Proč tedaj tudi s poturčicami!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 17. junija.

— (Odlikovanje.) Cesar je dvornemu svetniku pri deželni vladi, gospodu Aleksandru Schemerlu podelil viteški križec Leopoldovega reda.

— (Osebná vest.) Župan gospod Hribar je za teden dnij odpotoval iz Ljubljane.

— (Popravek kamniškega okrajnega glavarstva) § 19. našega tiskovnega zakona je izbornó sredstvo. Ž njim se da vse popraviti, kar kdo hoče, in ni čuda, da sta se ga hlastno oprijela tudi gg. Tausber in Exl. Nimamo pripomočkov, da bi kontrolirali številke, katere je okr. glavarstvo navedlo v svojem popravku. Kdor hoče, naj veruje — mi nedokazanih trditev tudi gg. Tausberju in Exlu ne verujemo. V poslanem nam popravku pa se nahaja tudi odstavek, kateri jasno osvetljuje kako — čudni nazori vladajo pri kamniškem okr. glavarstvu. Rečeno je namreč v popravku, da mej tistimi davkoplachevalci, kateri so dobili na slovensko napoved nemški plačilni nalog, je tudi jeden ces. kr. uradnik. Ta navedba v uradnem popravku nas je presenetila. Čemu povdarja okr. glavarstvo to izrečno? Kaj hoče s tem povedati? Mar misli okr. glavarstvo, da c. kr. uradnik ne sme podajati slovenskih napovedij? Ali misli, da je to nekaka predrznost, ako poda uradnik slovensko napoved, ali da je nekorektnost in breztaktnost manjša, ako se na uradnikovo slovensko napoved izda nemški plačilni nalog? Ne vemo določnega odgovora na ta vprašanja. Posebno naglašanje, da je bil mej tistimi, ki so dobili na slovenske napovedi nemške plačilne naloge, tudi uradnik, je vsekako jako čudno, zlasti ker je uprav po sili upleteno v uraden popravek. Morda se približujejo resnici najboljše tisti, kateri domnevajo, da gre tu za navadno denunciacijo.

— (Draginjska doklada drž. uradnikom.) Naše, že pred nekaj tedni prijavičeno poročilo, da dobé državni uradniki v Ljubljani namesto nasvetovane 40% draginjske doklade le 20% doklado, to pa vsled tega, ker se v kratkem regulirajo plače, se je obistinilo. Vlada je o 20% dokladi ljubljanskim državnim uradnikom že obveščena.

— (Maturitetne skušnje.) Pismene zrelostne skušnje so tako na gimnaziji kakor na realki že končane. Na realki bodo ustne skušnje dne 30. t. m. in 1. in 2. julija, na gimnaziji pa se začne dne 8. julija. Šolsko leto se na realki in na nižji gimnaziji konča dne 15. julija, na višji gimnaziji pa dne 7. julija. Na učiteljski bo sklep šolskega leta dne 2. julija, ustna matura pa se začne dne 4. julija.

— („Slovensko zidarsko in tesarsko društvo“) priredi dne 14. avgusta t. l. veliko slavnost, združeno z blagoslovljenjem krasne svoje zastave, izdelane po načrtu gospoda Zeplichala v tukajšnji obrtni strokovni šoli. Slavna narodna društva blagovolijo povodom priredb veselice jemati ozir na ta dan.

— (Pogreša se) pečarski mojster Fran Uran na Tržaški cesti št. 19. Dne 14. t. m. šel je z doma in se še doseđaj ni vrnil. Uran je 44 let star, srednje velikosti, ima podolgast, črnkast in gubast obraz, črne lase, črne, dolge brke in slabe zobe in nosi sivo suknjo, križast telovnik jednake barve in črn mehek klobuk. Denarja je imel pri sebi okoli 30 gl. Ljudje so ga videli že dopoldne istega dne pijanega. Ponoči pripeljal se je s fижakarjem v Rastoharjevo gostilno na Karlovski cesti in je bil tamkaj do 1. ure po polnoči in potem je neznano kam pobegnil.

— (Papiga pobegnula.) Franc Prosenc, paznik na Gradu, ujel je dne 16. t. m. papigo, katera je priletela na dvorišče.

Toda — dovolj!

Slike in kipe treba videti! Pisati se o tem ne da.

Kaj je vsa jubilejska razstava v „Pratru“ v primeri s tema dvema umetniškima razstavama v „Künstlerhausu“ in pa v „Secesiji“!

* * *

Rad zahajam v te tihe bramove umetnosti.

Tam zunaj trušč in hrum in šum vsakdanjega življenja. Tisti večni ropot in tisto drdranje konjske železnice, omnibusov, fižakarjev . . . Tam zunaj tekajo in hite pešci po trotoarjih gori in doli. Od jutra do večera se preliva in pretaka živa reka človeška — kam? Za kruhom, za službami, za brezimnimi opravki in skrbmi ter zabavami in vžitki.

Tu notri pa je svetišče Muz. Umetniški geniji, slikarski in kiparski Vas vabijo v svoje tajinstvene dvorane, takorekoč pred svoje oltarje, koder so razstavljeni dela njihova, njihovi umotvori — slike in plastika.

Rad zahajam v tá tiha svetišča, kamor nas vabijo umetniki k pobožnosti posebne vrste.

Koliko duševnega truda je nakopičenega, „latentnega“ v teh mnogobrojnih slikah, v teh kipih! Koliko nadej, koliko idealov, srčnih, leta in leta gojenih vročih želj je uresničenih tu!

Koliko vspehov, koliko slave, lovorjevih venec — pa tudi morebiti marsikak trnjev venec razočaranja, neuspeha, izjalovljenega truda visi tod vmez . . .

Že jeden sam umotvor: slika ali kip — koliko pozornosti je vreden!

In ljudje prihajajo gledat . . . Letajo po dvoranah mej slikami in kipi — in vprašam Vas: koliko jih je mej njimi, ki bi z nali po dostojnosti ceniti vsa ta razodetja človeškega duha!?

In mislim si: Tu le visi majhna, a dražestna slika (kakoršnih je več), in ljudje gredo ravnodušno mimo, toliko da jo pogledajo, kaj še, da bi jo občudovali . . . na divanu v isti dvorani pa sedi morda oče tiste slike, tistega kipa sam, nepoznan.

O, veliko ljudij gre v tako-le razstavo gotovo iz same — mode. Spada pač k „dobremu tonu“, da si človek iz rezidence ogleda take-le podobe, da more potem pri bogato obloženem souperju reči, češ, jaz sem bil tudi „tam“. Včasih se tako-le umetniško svetišče zlorablja morda celo za kak „rendezvous“ . . .

* * *

Vselej pa, kadar bivam in živim mej slikami in kipi, vprašam se: kako se udeležujemo mi, Slovenci umetniškega dela? Kje so naši slikarji, naši kiparji, naši radirarji?

Nekaj jih imamo — resnica! Vsak rodoljub jih pozna po imenih. Čast jim, tem našim umetnikom in umetnicam! Ali pa teh naših umetnikov ni venderle — premalo? In kje tiči vzrok te naše — nerodovitnosti? Teško je človeku pri srcu, ko na takih razstavah, kakoršni sta letošnji dunajski, ne najde nobenega svojega rojaka ali rojakinje . . .

V leposlovju, v poeziji imamo izza Prešernovih dob že nekaj pokazati, za petje in glasbo sploh skrbé „Glasbena Matica“ in pa razna pevška društva.

Ali se za obrazotvorno umetnost, za to pravo sestro poezije in glasbe res ne bomo začeli resneje brigati, mi Slovenci? Ali mar nimamo dovolj talentov za slikarje in kiparje? Pa šola, šola! In šola, akademija stane denarja — in tega nimamo!

Hrvatom je veliki mecen Strossmayer ustvaril slikohram; nakupil je izvornih slik in kopij. In mladi Hrvati so hodili gledat té zbirke in se učiti in evo: Hrvati imajo že lepo vrsto imenitnih slikarjev, risarjev in kiparjev . . .

Ali dobimo mi kdaj v Ljubljani svoj umetniški dom, kakoršnega so si novega sezidali Hrvati v Zagrebu? Kje ste mecen, umetnost in napredek ljubeči bogatini slovenski? Vzemite naše slikarje in kiparje pod svoje okrilje, da bomo tudi mi mogli živati mej svojimi slikami in kipi . . .

— (Napad) Jože B., tesar na Hauptmanci, in Franc Z., posestnikov sin, napadla sta na cesti na Karoliniki zemlji delavca Antona Primca in ga je eden z nožem tako sunil, da so ga morali odpeljati v deželno bolnico.

— (Poneverjenje.) Mestna policija ljubljanska prijela je neko J. P., katera je bila natakarica v Beljaku in je svojemu gospodarju poneverila baje 160 gld in potem pobegnula.

— (Z doma pobegnil) je bil 13. t. m. 8 let stari deček Franc Zagar in odnesel svojo obleko ter vzel seboj tudi očetovo srebrno žepno uro. Sedaj so dobili dečka v Predosljih nad Kranjem. Deček je menda slaboumen.

— (Zdravstveno stanje v Ljubljani) Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 5. do 11. junija kaže, da je bilo novorojencev 19 (= 28.21‰) mrtvorojenec 1, umrlih 24 (= 35.64‰), mej njimi sta umrla za jetiko 2, vsled mrtvouda 1, za različnimi boleznimi 21. Mej njimi je bilo tujcev 5 (= 20.8‰), iz zavodov 10 (= 41.6‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za vratico 3 osebe.

— (Kranjski lovci.) Udanostne manifestacije avstrijskih lovcev se bo udaležilo 4000 lovcev. Iz Kranjske je oglašeni 84 udeležnikov, iz češkega kaci 1000, iz Tirolske le 20 in iz Istre jeden sam.

— (Državna podpora.) Poljedelsko ministertvo je občini Spodnji Logatec dovolilo za naravno drevesnice 300 gld. podpore, za prihodnje leto pa obljubilo še 200 gld.

— (Dolenjski „Sokol“ v Novem mestu) priredi v nedeljo, dne 19. junija ob ugodnem vremenu na vrtu Tučkove gostilne v Novem mestu s sodelovanjem novomeške godbe koncert, za kateri bi bila godba lahko odbrala malo več slovanskih skladb in malo manj nemških. Začetek ob 7. uri zvečer, brez vstopnine. Ako bi bilo ta dan neugodno vreme, vršil se bo koncert z istim vzporedom prihodnjo nedeljo, ko bo lepo vreme.

— (Nezgode na železnici.) Vsled večdnevnega deževja se je na koroški progi južne železnice mej Marenbregom in Vozenicami udrl usad, vsled česar je bil tovorni promet ustavljen, popotniki pa so morali prestopiti v drug vlak. Včeraj je toč brzovlak skočil iz tira. Zdaj je že vse zopet v starem redu. Tovorni promet mej Mariborom in Dunajem je ustavljen, ker se je pri Št. Ilju primerila nezgoda. Popotniki prestopajo tudi tod v druge vlake. Železniška uprava se nadeja, da se promet v treh dneh zopet začne.

— (Koroški novičar.) V Celovcu bode obhajala ces. kr. tobačna tovarna, kjer je tudi obilo Kranjc, štiridesetletnico svojega obstanka. V ta namen se imajo vršiti v tej tovarni dne 28. in 29. t. m. nenavadne slavnosti. — Po nekaterih krajih videti je bilo te dni mej neprestanim deževjem padati točo, zlasti v okolici Vrbe. — Če reče nemški Mihelj a, mora mu slediti še b itd., kajti Beljaku in Celovcu pridružil se je v hudi borbi za preganjano in zatirano nemštvo še trg Šmohor v Ziljski dolini in poslal svoje simpatije razpuščenemu občinskemu svetu graškemu. — V Hodišah vršilo se je v ondotnem šolskem posloju neko kmetijsko zborovanje. Predaval je neki potovalni učitelj Schumy v slovenskem jeziku o potrebi govedoreje, in kako je ravnati s hlevi.

— (Narodna slavnost v Sežani.) Na željo tržaških in sežanskih rodoljubov ne bode se vršila narodna slavnost v Sežani dne 26. t. m., ampak dne 3. julija t. l. Slavnosti se udeležijo polnoštevilo malone vsa društva ob sinji Adriji; vrlo „Delavsko podporno društvo“ v Trstu aranžuje za dan 3. julija poseben vlak iz Trsta, ki privede na stotine udeležencev v Sežano. Že zdaj je zanimanje za to slavnost jako veliko, daleč na okrog delajo se obsežne priprave in naroda se pričakuje torej toliko, kolikor ga redkokdaj vidi prijazna Sežana. Udeležba bode torej ogromna. Saj pa tudi gre za prevažno narodno stvar, namreč za zgradbo „Narodnega doma“ v Trstu, torej za idejo, za katero je dolžan živeti in delovati vsak zaveden Slovenec

* (Plemenit čin.) V pondeljek je prišel v Volosko pri Opatiji 66letni berač I v a n F i a l a ter legel utrujen ob robu ceste. Nakrat sta pritekli mimo njega mali deklici, kateri sta v največjem strahu klicali na pomoč. Za njima je namreč hitel gad. Starec ga je urno zgrabil s svojo roko, toda gad ga je takoj pičil, da ga je moral vsled velikih bolečin zopet izpustiti. Kača je na to sicer nadaljevala svojo gonjo za deklicama, a te dve sta bili že tako daleč, da sta lahko nšli nevarnosti. Plemeniti berač, kateri ju je rešil, jo malo ur za tem v bolnici za strašnimi bolečinami umrl. Njegove zadnje besede so bile, da mu ni bilo nič za življenje ter da je srečen, ker je ohranil nedolžnima deklicama življenje. Ali ne zasluži ta berač spomenika?

* (Iz ljubezni v grob.) Nedavno je umrl v Hatvanu bogat trgovec Preisach ter ostavil mlado vdovo in dveletno hčerko. Soprogo je moževa smrt tako užalostila, da je obolela na umu. Zato jo je nje sestra hotela vzeti k sebi v Budimpešto. Neki znanec jo je spremljal tja, a na poti je na postaji Aszod izstopila ter izginila. Čez več dnij so našli

njo in otroka mrtvega. Blodila je dolgo okoli, potem je ustrelila z revolverjem, katerega je imela seboj, hčerko in sebe. V njenemu žepu so našli pismo, v katerem piše svojemu soprogu na oni svet, da ni mogla preboleti njegove smrti ter da upa, da se zopet snide z njim na onem svetu, zato se je usmrtila.

* (Jezikoslovec — klovn) Čestokrat se prigradi, da zavira mlade umetnike in učenjake borba za živčevje v napredku. Tako n. pr. vstopi v Kodanju jako nadarjen jezikoslovec, kateri se je posvetil zlasti provansalskemu jeziku, ki pa je tudi dober telovadec, radi bede v neki cirkus kot klovn. Dejal je, da bode svoje strokovne študije nadaljeval, toda je primoran iskati si kakoršne že koli službe, sicer mora od lakote umreti. In odslej bode podnevi filolog, ponoči pa klovn!

* (Vsa obitelj umorjena) V Hajdu-Szoboszló so ponoči 13. t. m. umorili neznan zlodejec tovarniškega nadzornika Hirko, njegovo ženo in štiri otroke. Hirko je bil bajé preveč strog, neusmiljen in brezobziren nadzornik, zato so ga sovražili delavci vse tovarne.

* (Sramožljiva devica.) V Omahi (Nebraska) imajo razstavo lepih umetnostij. Na pročelju glavnega poslopja je bila velika skupina alegoričnih ženskih in moških oseb, ki so imeli seveda vsi adamske ali pa evske toalete. To pa je žalilo sila občutljivo sramožljivost gđe. Doroteje Mauer. Zato je 24. maja ponoči splezala na pročelje ter s sekuro razbila vse tiste nesramne figure brez hlač in brez krinolin. Zaman so kričali nad njo prihiteli stražniki, prekrasno, toli „nemoralno“ pročelje je do cela uničeno.

* (Kaznovani samomor.) V Hamburgu se je zaročil neki 27leten prokurist z lepo — služkinjo. Mati zaročenca pa poroke nikakor ni dovolila. Prokurist se materi ni upal nasprotovati in se ni oženil s svojo nevesto. Služkinja je povila otroka ter tožila prokurista, naj jo vzame za ženo ali pa naj ji plača 6000 mark odškodnine. Zategadelj se je prokurist ustrelil. Sedaj je tožila neporočena vdova samomorilčeva mater za odškodnino. Vse instance do višjega dež. sodišča so njeno tožbo odbile, drž. sodišče pa ji je ugodilo ter odredilo novo obravnavo. In res, končno je zmagala vdova ter dobila 4000 mark odškodnine, katero ji mora plačati samomorilčeva mati!

* (Napredek v Kitaju.) Kakor poroča brzovjavka iz Pekinga, odredil je kitajski cesar, da se v Pekingu osnuje vsučilišče po evropskem vzorcu. Dostojanstveniki so bili pozvani, takoj o izpeljavi te odredbe posvetovati se.

Telefonična in brzovjavna poročila.

Dunaj 17. junija. Poročilo o zadnji seji parlamentarne komisije desnice je še dodati, da je dr. Ferjančič s posebnim povdankom opozarjal, da se mora jezikovno vprašanje za Slovence, Hrvate, in Maloruse zajedno s češkim jezikovnim vprašanjem rešiti, in da nikakor ne gre, da bi se to vprašanje rešilo samo za Čehe posebej, brez ozira na druge nemške narode. S češke in s poljske strani se je temu pritrnilo, a opozarjalo se je, da tega že sedaj iz ozirov na omogočenje normalnih razmer v parlamentu ni možno storiti!

Dunaj 17. junija. Vest, da cesar ni potrdil v dež. zboru štajerskem sklenjene premembe volilnega reda za okrajne zastope, se potrjuje. Poslanec Berks je moral opetovano v treh ministerstvih intervenirati, da se je posrečilo preprečiti atentat štajerskih nacionalcev na slovenske okrajne zastope.

Dunaj 17. junija. Slovenski in hrvatski poslanci, kateri so se udeležili Palackega slavnosti v Brnu, so se s posebnim pismom na dr. Tučka zahvalili za krasni sprejem in pogostenje ter svojo posebno zahvalo sporočili češkim damam.

Dunaj 17. junija. Ebenhoch je v „Linzer Volksblattu“ prijavil članek, v katerem opozarja na nenaravno razmerje mej vlado in desnico in mej vlado in manjšino, povdarjajoč, da je večina močna in trdno združena, da ima voljo, storiti za državo kar je treba, da pa vsled razdivjanega terorizma ne more ničesar storiti, dočim se vlada niti ne gane, da bi principu majoritete pomogla do veljave.

Dunaj 17. junija. Iz Gradca došle vesti obujajo veliko začudenje. Gleispach stanuje v dvorcu, katerega straži 30 orožnikov in mnogo redarjev. Dvorca še ni zapustil. Gremijalne seje višjega sodišča se vrše v plesni dvorani.

Dunaj 17. junija. Oficijozni „Fremdenblatt“ potrjuje, da je revolta v Gališki izgubila svoj protizidovski značaj in da dobiva anarhističen značaj.

Lvov 17. junija. Protisemitski izgredi v Gališki so dobili že značaj anarhističnih revolt. V okraju Gorlice hodijo neznan agitatorji iz kraja v kraj in puntajo ljudi. Kmetje in delavci se klatijo po vaseh in demolirajo židovske hiše ter jih plenijo. V Frisztaku blizu Rzezoza so se primerili velikanski izgredi. Mnogoštevilne tolpe so ropale in plenile. Vojaštvo je tolpe razgnalo. Šest oseb je bilo ubitih, mnogo ranjenih.

Lvov 17. junija. Namestnik Pininski je prišel v Jaslo. V Zagoržanyju so se kmetje združili z delavci iz petrolejskih jam in plenijo pri židih in kristijanih. Primerili so se že krvavi izgredi. V Pieczu so se kristijani in židje združeno ustavili izgrednikom, katere je vojaštvo le iztežka razgnalo.

Rim 17. junija. Včeraj se je sešel parlament. Vlada mu je predložila več gospodarskih predlog, ki naj pomorejo revnim slojem in mnogo političnih, jako reakcionarnih, proti tiskovni in osebni svobodi naperjenih predlog. Rudini je predstavil novo ministerstvo z vodeno izjavo, o kateri se je začela takoj razprava. S o n n i o je Rudinija neusmiljeno podajal in ga dolžil, da je on kriv revolucije.

Pariz 17. junija. Dosedanja pogajanja Faureja radi sestave novega ministerstva niso imela uspeha. Listi sodijo, da se Faure ne bo več dogovarjal, ampak Dupuy naročil sestavo novega ministerstva.

Berolin 17. junija. Doslej je znan izid iz 191 volilnih okrajev. Katoliški centum je dobil 42 mandatov, socijalni demokratje 30, narodni liberalci 4, reform-stranka 2, svobodomiselnost samo jednega, jeden izvoljenec pa je divjak. Ožjih volitev bo kaci sto. Mej kandidati, kateri pridejo v ožjo volitev, je 60 socijalnih demokratov, kateri utegnejo, kakor l. 1893., tudi sedaj pridobiti več mandatov. Svobodomiselnost stranka je razbita. Rückert, Eugen Richter in Albert Träger pridejo v ožjo volitev. Tudi protisemite so mnogo izgubili, celo oba draždanska mandata, Stöcker pa pride v ožjo volitev. Tudi Krupp iz Essena je propadel in je bil mesto njega izvoljen neki klerikalec.

Madrid 17. junija. Admiral Cervera javlja, da ima v pristanu Santjago dovolj živil in municije na razpolaganje.

Narodno-gospodarske stvari.

Omejena in neomejena zaveza naših posojilnic.

Spisal Ivan Lapajne.

(Konec.)

Naj to v konkretnem slučaju razložimo. Posojilnica pride v konkurs. Da se ugotovi upnikom, hranilničarjem in izposojevalcem, iztirjajo se najprvo izposojeni denarji. Ako tako dobljene svote ne zadostujejo, poberejo se deleži. Ako teh dosta ni, doplačati morajo posamezni udje. Na ta način se počasi vsi upniki potolažijo. Ali kdor izmed upnikov nima potrpežljivosti, temu omenjeni § 72. dovoljuje, da sme zgrabiti že mej tem postopanjem samostojno zadružnike za to, kar je pri svojih tirjatvah izgubil. Tako je razumeti zadružni zakon, in ne ravno nasprotno, kakor smo čitali nedavno v „Primorskem listu“, kjer se je sicer zadružni zakon drugače pravilno tolmačil. Da je ta paragraf hiba v zadružnem zakonu, to je obče priznано, ker je to delalo veliko nepriliko že osebam, katere so bile udje pri posojilnicah, ki so bile prišle v konkurs, in ker je to delalo veliko neprijetnosti dotičnim sodnijam. Temu pa hoče v oči priti novi zadružni zakon, čegar načrt ima vlada že dve leti pripravljen. Ta načrt izključuje to neposredno zavezo zadružnikov nasproti upnikom kakoršne koli zadruge.

Razloček, prevelik razloček mej omejeno in neomejeno zavezo pa ostane še tudi po bodoči novi postavi. — V Slovincih imamo obe vrsti posojilnic. V novejšem času snujemo le posojilnice z „neomejeno zavezo“, katerih smo se pa v začetku zelo branili. Prišli smo torej iz ekstrema v ekstrem. To sicer tudi pri Čehih opazujemo. Vendar oni imajo še tretjo vrsto posojilnic, ki je nekako glede zaveze na sredi mej našima vrstama. To so posojilnice z omejeno zavezo, pri katerih se pa udje kar od kraja zavezati morajo, da garantujejo z 2-, 4-, 5-, 10- ali 20kratnim zneskom svojega deleža. To je pa že precej velika garancija. Recimo, zadruga ima 500 členov. Deleži so po 50 gl., in garancija je 20kratni delež. Taka posojilnica ima torej v slučaju konkursa za pol milijona deležev, kar je dovolj garancije.

Melusine mazilo za lice

odstranjuje v najkrajšem času vsakovrstne pogoje, lišaje in mozoljčke (spuščajje). — Popolnoma neškodljivo. 1 lonček 35 kr.

Higien. medicinično milo

zraven 35 kr. (387—16)

— Jedina zaloga —

deželna lekarna Ph. Mr. M. Leusteka
Ljubljana, poleg mesarskega mostu.

Telefon št. 68.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 13. junija: Alojzij Mencej, železniškega uslužbenca sin, 8 dni. Vodmat št. 24, božjast. — Ana Terškan, usnjarijeva hči, 10 mesecev, Streliške ulice št. 14, črvesni katar. — Jožef Kozamernik, hlapec, 56 let, Florijanske ulice št. 36, Brighthova bolezen.

Dne 14. junija: Marija Dolinar, delavčeva hči, 5 let, Illova št. 49, davica. — France Jožef Mehle, dijak, 20 let, Gruberjeve ulice št. 4, jetika. — Neža Guri, gostilničarjeva vdova, 61 let, Karlovska cesta št. 7, rak.

Dne 15. junija: Rudolf Žlindra, pekovski pomočnik, 27 let, Sv. Petra cesta št. 31, mrtvoud.

Dne 16. junija: Simon Jerin, umirov. učitelj, 78 let, Opekarska cesta št. 33, ostarlost.

V hiralnici:

Dne 15. junija: Marija Debevc, delavčeva žena, 41 let, jetika.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m.

Junij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v mm v 24 urah
16.	9. zvečer	730,4	11,0	sl. jvzh.	oblačno	
17.	7. zjutraj	732,4	11,0	sl. vzvzh.	oblačno	19,2
	2. popol.	733,8	19,5	ar. vzhod	skoro obl.	

Srednja večeršnja temperatura 11,6, sa 6,3 pod normalom.

Dunajska borza

dne 17. junija 1898

Skupni državni dolg v notah	101	gld.	50	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	gld.	45	kr.
Avstrijska zlata renta	121	gld.	40	kr.
Avstrijska kronska renta 4%	101	gld.	20	kr.
Ogerska zlata renta 4%	121	gld.	15	kr.
Ogerska kronska renta 4%	98	gld.	50	kr.
Avstro-ogerske bančne delnice	912	gld.	—	kr.
Kreditne delnice	359	gld.	—	kr.
London vista	120	gld.	—	kr.
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	gld.	85	kr.
20 mark	11	gld.	75	kr.
20 frankov	9	gld.	52 1/2	kr.
Italijanski bankovci	44	gld.	35	kr.
C. kr. cekini	5	gld.	63	kr.

Zahvala.

Vsem, ki so nam ob bolezni in smrti našega iskreno ljubljenega, prerano umrlega sina, oziroma brata, gospoda

Josipa Mehle-ta

dijaka VII. gimn. razreda

izrazili kakorkoli svoje sočutje, izrekamo tem potem najsrčnejšo zahvalo. Sosebno se zahvaljujemo velečastiti duhovščini, g. c. kr. gimn. ravnatelju, gg. c. kr. profesorjem, gg. gimnazijcem, zlasti pokojnikovim kolegom za krasen venec in za ganljivo petje pred hišo žalosti in ob grobu; takisto se zahvaljujemo gđc. četrtoletnicam c. kr. učiteljicam in vsem drugim darovalcem krasnih vencov, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem in vsem, ki so nepozabnega rajnika spremili k trajnemu počitku. Mnogobrojna udeležba in vsestransko sočutje nas je izdatno tolažilo ob bridki izgubi predragega nam sina in brata. Še enkrat: Vsem in vsakemu najtoplejša zahvala.

V Ljubljana, dne 17. roznika 1898.

(952)

Zalujoči ostali.

Kupi se

Wolf-Pleteršnikov slovar

iz druge roke.

Ponudbe vzprejema upravništvo „Slov. Nar.“ pod „slovar“ (948)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1898. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž
Ob 12. uri 5 m. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ausse, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Klein-Reifling v Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lenc - Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Geneve Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 15 min. zvečer osebni vlak v Lesce-Bled. Poleg tega vsako nedeljo in praznik ob 5. uri 39 m. popoldne v Lesce-Bled. — **Proga v Novo mesto in v Kočevje.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 15 m. zjutraj, ob 12. uri 55 m. popoldne, ob 6. uri 30 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano j. k. Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 45 m. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Planja, Budejevic, Solnograda, Lince, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 7. uri 55 min. zjutraj osebni vlak iz Lesce-Bleda. — Ob 11. uri 17 m. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Planja, Budejevic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve Curiba, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Lenc-Gasteina, Ljubna, Celovca, Lince, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osebni vlak z Dunaja, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Planja, Budejevic, Lince, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. Poleg tega vsako nedeljo in praznik ob 9. uri 55 m. vlak iz Lesce-Bleda. — **Proga iz Novega mesta in iz Kočevja.** Mešani vlaki: Ob 8. uri 19 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 35 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10. uri 35 min. zvečer, poslednji vlak samo ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 min. zvečer., poslednji vlak samo ob nedeljah in praznikih. (17—135)

Lepo stanovanje

s tremi sobami, s pritliklinami in vrtno se da takoj ali pa s 1. avgustom t. l. v najem v novo-zgrajeni hiši ob Gruberjevi (Kuhnovi) cesti, tik brambovske vojašnice. — Več se poizvé istotam. (950—1)

Velika zaloga makulaturnega papirja

lepi nerazrezani in nečitani dunajski časniki, dobi se pri meni v vseh množinah od 25 kilo naprej.

Cena za 100 kilo je 7 gld. 50 kr.

Pri večjih odvetjih še nekoliko ceneje.

Ivan Fabian

v Ljubljani, Vodnikov trg.

RONCEGNO

najmočnejša naravna arsen in železo so-držujoča mineralna voda

priporočevana od prvih medicinskih avtoritet pri: anemiji, klorosi, poltnih, živčnih in ženskih boleznih, malariji itd.

Pitno zdravljenje uporablja se skozi celo leto.

Zaloga v vseh trgovinah z mineralno vodo in lekarnah.

Kopališče Roncegno Južno Tirolsko, postaja valuganske železnice,

1 1/2 ure oddaljeno od Tridenta, mineralna, blatna, parna kopel, popolno zdravljenje z mrzlo vodo, elektroterapija, masaže, zdravilna gimnastika. Višina nad morjem 535 metrov, prekrasna lega, zaščiten od vetrov, dišeč, suh zrak, brez vsega prahu, stalna temperatura 18 do 22 stopinj. Zdravilišče prve vrste z obirnim lepim parkom, prekrasen razgled na dolomite, 200 sob za tuje, obedovalnice in brane sobe, zdravilski salon. Povsod električna razsvetljava, zdravilna godba, lawn-tennis. Senčnata izprehajališča, lepi izleti. Sezona maj-oktober. Prospekte in pojasnila daje kopališko ravateljstvo v Roncegno. (746—6)

Za spomlad in stavbeno dobo!

Vse kar treba pri kmetijstvu, popravljanju in zidanju hiš.

Orala, brane, lopate, motike, krampe, vile, vsakovrstne žage, pile, lonci (železoliti in ploščevinasti), nagrobni križi, različna mizarska, tesarska, kličavničarska, kovaška in usnjarska orodja. Štedilniki, pečl, kovane in valjane železo, vsakovrstno kuhinjsko orodje, kovanja za okna, vrata in cele hiše. Železniške šine za oboke.

Zaradi opustitve trgovine oblastveno dovoljena (603—27)

popolna razprodaja vsakovrstne železnine

◀ po tovarniških cenah ▶

Najlepa prilika gosp. trgovcem vsakovrstno železnino najceneje si naročiti.

Andr. Druškovič

železarija, Mestni trg št. 9/10.

cement, storje za stropne, dratence in drni, vsakovrstne tehtnice, vsakovrstna ploščevina; mesingasta, pufkonasta, bakrena, cinkasta, bela in črna in pocinkana. Trombe za vodo in gorjuice; svetilke za vozove; različna kovanja za košče. Kličavničarje, mestnate kličke, pante in sapuhe, pletene omare in pipe za pivo itd. itd.

VIZITNICE Narodna Tiskarna.

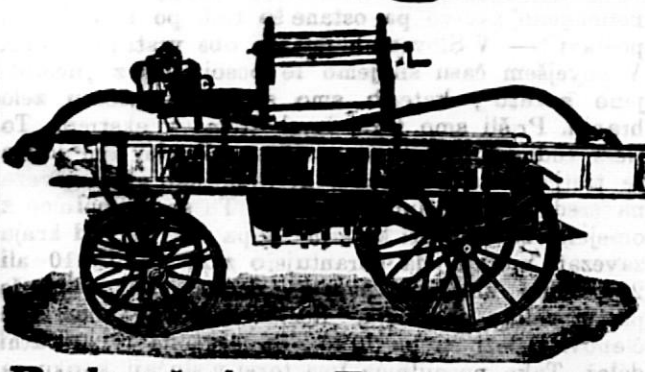
priloga

Brizgalnice

s patentom proti zmrzlini

priloga tvrdka R. A. Smekal v Čechu,

katero izključno sama izdeluje. Te brizgalnice s patentom proti zmrzlini v najhujši zimi ne premrznejo. Dalje priloga cev, pasove, čelade, kmetijske stroje itd. itd. (20818)

Podružnica: R. A. Smekal v Zagrebu.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

Doeringovo milo

(332—4) 1

SOVO.

Koži potrebne mastne snovi dovajajoč, prepreči doeringovo milo s sovo, da se koža ne zgrbanči, ne vsuši in ne napeva, ohrani torej lepoto obraza, lepo pult in obrani koži mladostno svežost in nežnost.

V Ljubljani prodajajo na debelo: Avgust Auer, Anton Krisper, in Vaso Petričič.

Generalno zastopstvo: A. Motsch & Co., Dunaj I., Lugeck 8.

Dobiva se povsod po 30 kr.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.